

# TIIBETINMASTIFFIEN TERVEYSKYSELYLLÄ KERÄTTIIN ARVOKASTA TILASTOTIETOA

Kyselyyn on tätä kirjoittaessa tullut 53 vastausta. Koirista yhdeksän oli vastaamisen aikaan kuolleita ja kaikkien kohdalla oli päädytty eri syistä eutanasiaan, näiden keski-ikä oli hieman yli 7,5 vuotta. Kyselyn perusteella tiibetinmastiffit vaikuttaisivat syntyvän terveinä, yli 90 % vastaajista kertoo, ettei koiralla ole synnynnäisiä sairauksia tai vikoja. Häntämutka löytyi vastausten mukaan kolmelta koiralta, muutoin viat olivat yksittäisiä.

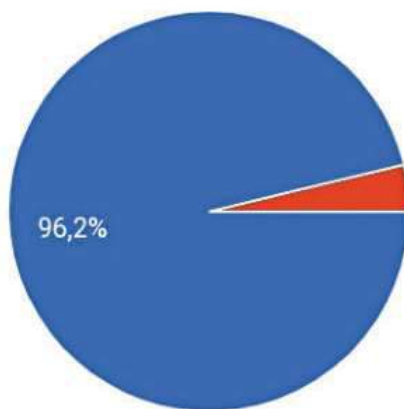
## SUU JA HAMPAAT

Purennan ja hampaiden osalta yli 90 prosentilla koirista on leikkaava purenta, 7,5 % tasapurenta, yhdeltä koiralta puuttui P1 hammas.



## lenten liikakasvu

53 vastausta



- Ei ienten liikakasvua
- Kohtalaista ienten liikakasvua
- Voimakasta ienten liikakasvua



## SILMÄSAIRAUDET JA SILMÄLUOMIEN ONGELMAT

Suurimmalla osalla vastanneista koirien silmäluomet olivat luonnollisen tiviit tai niissä oli vain pieni poimu.

Yli 90 prosentilla koirista silmäluomista ei ole aiheutunut koiralle haittaa. Vastauksista seitsemässä ja puoleassa prosentissa koiralla oli todettu jokin silmäsairaus; silmäluomen rauhasen esiin luiskahdus/kirsikkasilmä, vilkkuluomen ruston kiertymä tai distichiasis/ylimääräisiä ripsiä. Näistä yksi oli operoitu kahteen kertaan.

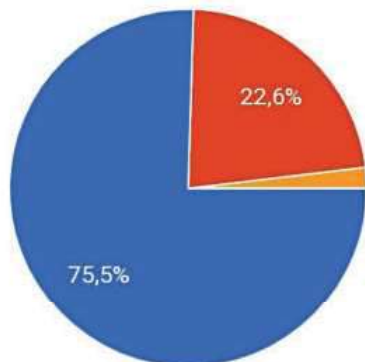
Sivun kuvituskuvat: Maija Montonen

Edellisissä terveystutkimuksissa (vuodet 2008–2014) lähes 10 % vastaajista ilmoitti koiralla olevan leikkausta vaativa luomien asentovirhe, entropium tai ektropium. Vuoden 2022–2023 vastauksissa ei ollut yhtään tapausta. Kyselyvastauksen valossa luomien asentovirheet ovat siis vähentyneet huomattavasti.



### Minkä malliset silmäluomet koirallasi on?

53 vastausta



- Luonnollisen tiiviit silmäluomet tai vain pieni "poimu" alaluomessa
- Alaluomi roikkuu hieman
- Alaluomi roikkuu voimakkaasti
- Diamond Eye (ala- ja yläluomi "roikkuu" keskeltä ja kiertyy sisäänpäin silmän ulkonurkista. Silmäluomen rakenne muistuttaa salmiakkia.)
- Luomet ovat tiiviit, mutta niillä on taipumusta sisäänpäin kiertymiseen

### LUUSTO- JA NIVELTERVEYS

Virallisia tutkimuksia oli tehty lonkkien ja kyynärpäiden osalta yli puolelle koirista, muutoin tutkimusmäärät jäivät alle 50 %:iin.

Virallisesti tutkittujen koirien prosentuaalinen osuus

Lonkat HD 58,5 %

Kyynärpäät ED 58,5 %

Spondyloosi SLO 22,6 %

Välimuotoinen lanne- ristiniikama LTV 32,1 %

Nikamien epämuotoisuus VA 30,2 %

Polvet, patellaluksaatio 39,6 %

Silmät 43,4 %

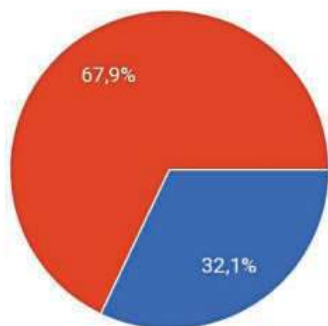
Muutamalle koiralle on tehty myös muita tutkimuksia mm. olkanivelen osteokondroosi OC ja sydänultraäänitutkimus. Kuitenkin 39,6 % koirista ei ollut tehty mitään virallisia tutkimuksia. Otanta on pieni mutta virallisten

tutkimusten tärkeyttä ei voi turhaan korostaa ja tulevaisuudessa koirien jalostus tulee varmasti yhä suuremmissa määrin pohjautumaan terveystutkimuksiin.

Lonkkanivelen kasvuhäiriö oli todettu yhteensä neljällä koiralla (23,6 %) näistä kaksi oli oireettomia. Nivelrikosta lonkkanivelissä mainittiin lisäksi viidessä vastauksessa (29,4 %) ja kyynärnivelistä kahdessa vastauksessa (11,8 %). Irtopala, osteokondroosi OCD oli todettu neljällä koiralla (23,5 %), samoin spondyloosi SLO. Kaikista näistä koirista 76,4 % on pysynyt täysin oireettomina tai on ollut lieväoireinen hoidon tai lääkityksen ansiosta. Osalla vaivat ovat ajoittaisia (3,8 %), kun taas osalle on aiheutunut pysyvää haittaa tai vaiva on vaatinut esimerkiksi leikkaushoitoa (9,4 %). Noin 65 % prosenttia kaikista tuki- ja liikuntaelinsairauksista todettiin koirien ollessa alle 4-vuotiaita.

### Onko koiralla todettu jokin tuki- tai liikuntaelinsairaus tai oireita niistä esim. ontumista ja/tai jäykkyyttä liikkuesssa?

53 vastausta



- Kyllä
- Ei

Edellisissä terveystutkimuksissa (vuodet 2008–2014) 3,3 % vastaajista ilmoitti että tuki- ja liikuntaelinsairaus oli haitannut pitkään tai pysyvästi koiran liikkumista tai heikentänyt sen elämänlaatua. Oireilun määrä on siis lisääntynyt ja laatu vakavoitunut verrattuna aiempiin kyselyvastauksiin. Voi olla, että koiran kipua ja liikkumisvaikeuksiin kiinnitetään myös nykypäivänä enemmän huomiota.

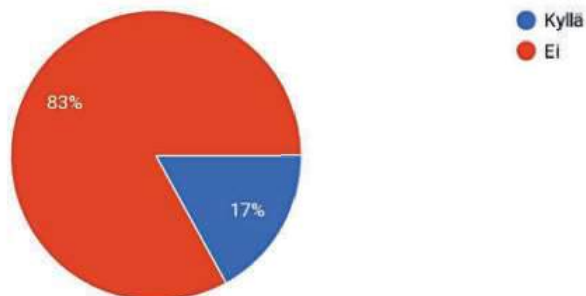


## RUOANSULATUSKANAVAN SAIRAUDET JA ONGELMAT

Kyselyn vastausten pohjalta voidaan todeta, että ruoansulatuskanavan sairauksista tai herkkävatsaisuudesta on kärsinyt 17 % koirista (9 koiraa). Näistä 5 koiraa (55,5 %) kärsii jatkuvasta, toistuvasta herkkävatsaisuudesta ja kahdella ollut leikkaushoitoa vaatinut vierasesine. Muilla yksittäisillä koirilla kyseessä närästys, ripuli tai suolistotulehdus. Mahalaukun kiertymää ei ole todettu yhdelläkään koiralla. Edellisissä terveystarkastuksissa (vuodet 2008–2014) noin 5 % vastaajista raportoi lievää vakavammista ruoansulatuskanavan oireista.

Onko koiralla todettu tai onko se joskus sairastanut jotakin ruoansulatuskanavan sairautta tai esiintyykö koiralla herkkävatsaisuutta?

53 vastausta

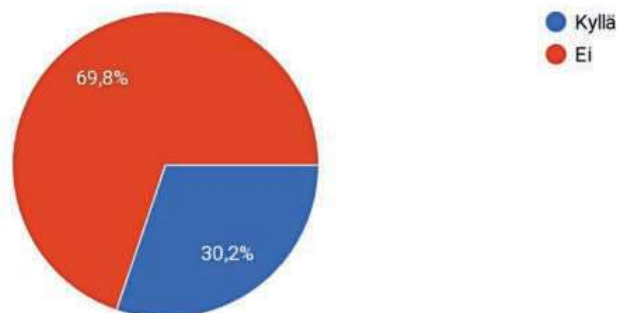


## IHON TERVEYS

Yleisimmät iho- tai korvasairaudet ovat kyselyn vastausten perusteella olleet korvatulehdukset sekä Hot Spot eli paikallinen märkivä ihotulehdus. Näiden lisäksi hiivatulehduksia ja kutinaa esiintyy muutamilla koirilla. Kolmella koiralla kerrotaan olevan joko allergisia oireita tai jokin muu yliherkkyys. Käytössä on ruokavaliohoito sekä yhdellä tarvittaessa lääkehoidot, yhden koiran oireet vaikeuttavat pahentuvan juoksujen jälkeen. Demodikoosia eli sikaripunkkia ei raportoitu lainkaan, joka on selvää laskua edellisiin terveystarkastuksiin, joissa tapauksia on raportoitu viimeisten 20 vuoden ajan liki aina.

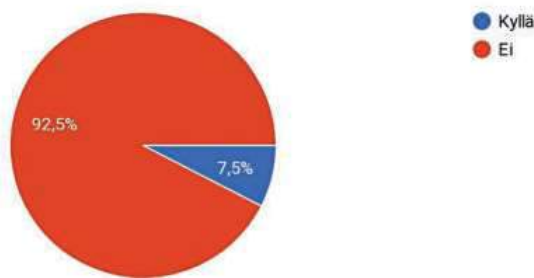
Onko koiralla todettu iho- tai korvasairauksia?

53 vastausta



Onko koiralla todettu ruoka-aineallergia tai atopia tai esiintyykö sillä allergisia oireita kuten kutinaa, iho-oireita, silmä- ja korva-oireita tai suolisto-oireita, joita epäillään allergiasta johtuviksi?

53 vastausta



## KASVAINSAIRAUDET

Kuudella koiralla (11,3 %) oli todettu jokin kasvainsairaus, diagnoosit olivat kaikki yksittäisiä. Vain yhdellä koiralla sairaus oli todettu vuoden ikäisenä. Muut koirat olivat jo iäkkäitä koiria, 8–11 vuotiaita. Kasvainsairauksia todettiin vähemmän kuin edellisissä kyselyissä (18,8 % -> 11,3 %). Aiemmissa kyselyissä on saatu paljon vastauksia jo edesmenneistä koirista. Kasvainsairauksien painottuessa elämän loppupäähän on mahdollista, että se hieman vaikuttaa aiempien kyselyiden tuloksiin.

## SYDÄNSAIRAUDET JA EPILEPSIA

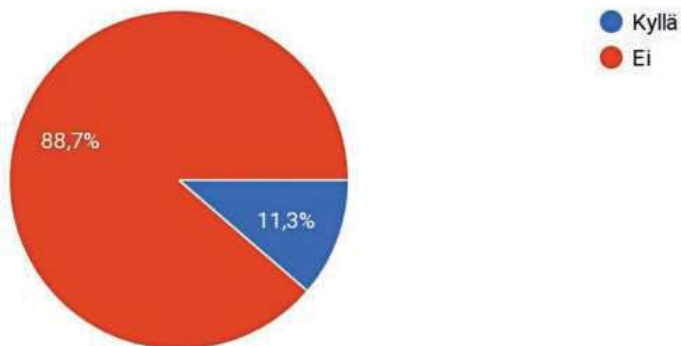
Yhdelläkään koiralla ei todettu sydänsairauksia. Yhdellä koiralla oli ollut epileptistyyppisiä kohtauksia, todettu epilepsia ja aloitettu lääkitys. Koira oli vastaushetkellä jo kuollut, kuolinsyyn epäiltiin liittyvän välillisesti epilepsiaan.

## VIRTSATIESAIRAUDET

Kolmessa vastauksessa kerrotaan koiran kärsineen toistuvista virtsatietulehduksista sekä struviittivirtsakiteistä ja/tai -kivistä, lisäksi yhdellä koiralla oli lisäksi kalsiumoksaalattikiteitä ja/tai -kiviä.

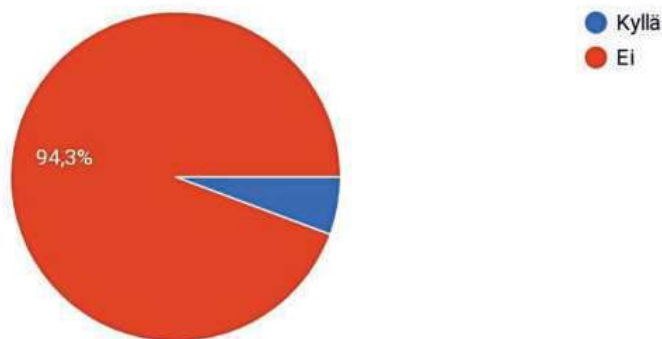
## Onko koiralla todettu jokin kasvainsairaus?

53 vastausta



## Onko koiralla todettu munuaisten tai virtsateiden sairaus?

53 vastausta



## MUUT SAIRAUDET

Muita sairauksia, joita kyselyssä tuli esille olivat kahdella koiralla kilpirauhasen vajaatoiminta sekä yhdellä koiralla haiman vajaatoiminta. Kahdella koiralla oli todettu haimatulehdus joista toisella lisäksi sappitietulehdus. Yhdellä koiralla todettiin hypertrofinen osteodystrofia. Maksasairaus oli todettu myös yhdellä koiralla.

Kilpirauhasen vajaatoimintaa on raportoitu tasaisesti aiemmissakin kyselyissä ainakin vuodesta 2005 lähtien.

## LOPUKSI

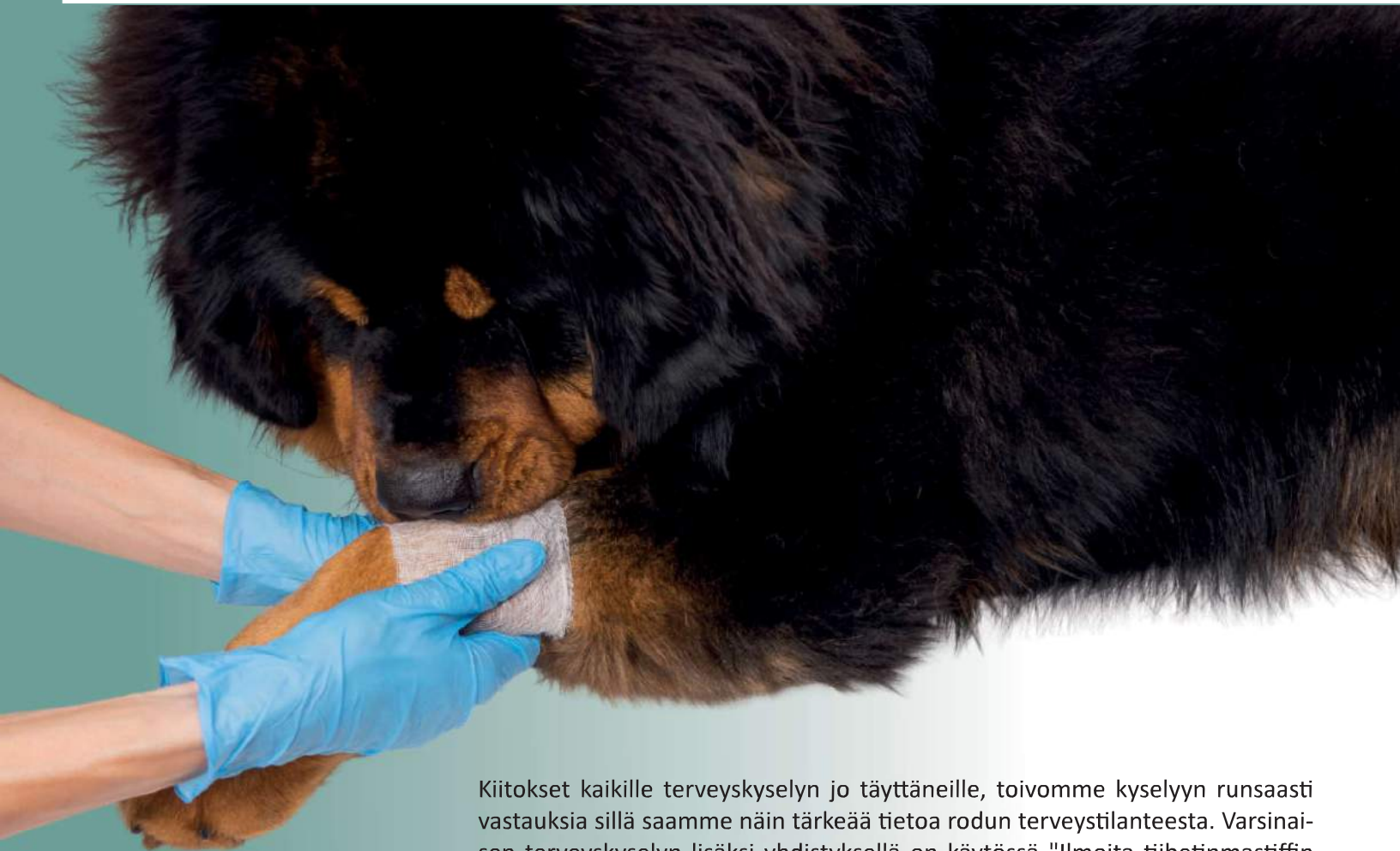
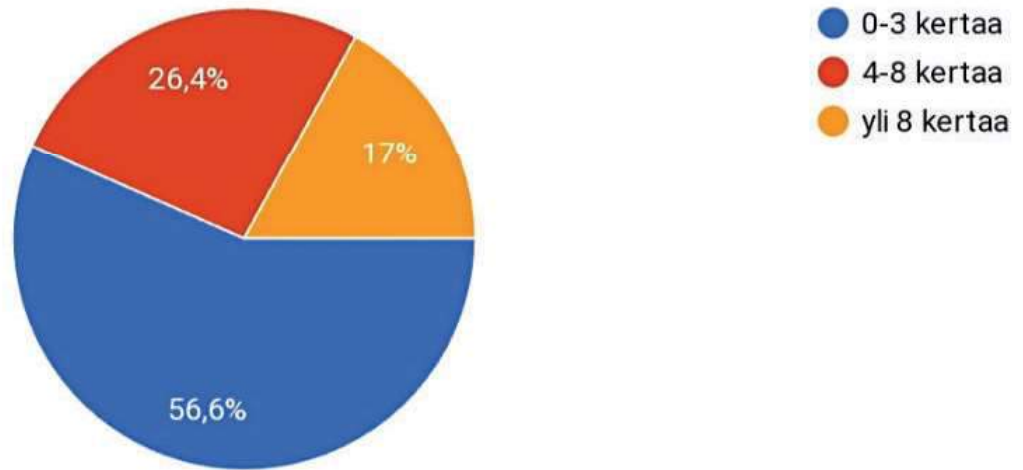
Kyselyn perusteella yli puolet koirista oli käynyt eläinlääkärin vastaanotolla hoidettavana sairauden vuoksi 0–3 kertaa lisäksi suurin osa omistajista verratessaan koiran terveyttä rodun yleiseen terveystasoon kokivat oman koiransa keskivertoa terveemmäksi. Kuudesta koirasta oli otettu näyte geenipankkiin tai sillä oli MyDogDna-passi.





# Montako kertaa koira on käynyt elämänsä aikana eläinlääkärissä hoidettavana sairauden vuoksi?

53 vastausta



Kiitokset kaikille terveystarkastuksen jo täyttäneille, toivomme kyselyyn runsaasti vastauksia sillä saamme näin tärkeää tietoa rodun terveystilanteesta. Varsinaisen terveystarkastuksen lisäksi yhdistyksellä on käytössä "Ilmoita tiibetinmastiffin sairaudesta" -lomake, jolla voi helposti ilmoittaa koiran sairaudesta terveystarkastajien välillä ja muutoinkin jos ei ole mahdollisuuksia täyttää koko terveystarkastusta. Lomake toimii erinomaisesti myös mobiilissa. Linkit lomakkeisiin löydät yhdistyksen verkkosivujen [www.suomentibetinmastiffit.fi](http://www.suomentibetinmastiffit.fi) etusivulta.



# **TIIBETINMASTIFFI LUONNEKYSELY 2022**

# SISÄLTÖ

- Osallistuneet koirat
- Harrastukset ja työkäyttö
- Terveystila
- Haasteet
- Johtopäätökset ja vertailu edelliseen kyselyyn

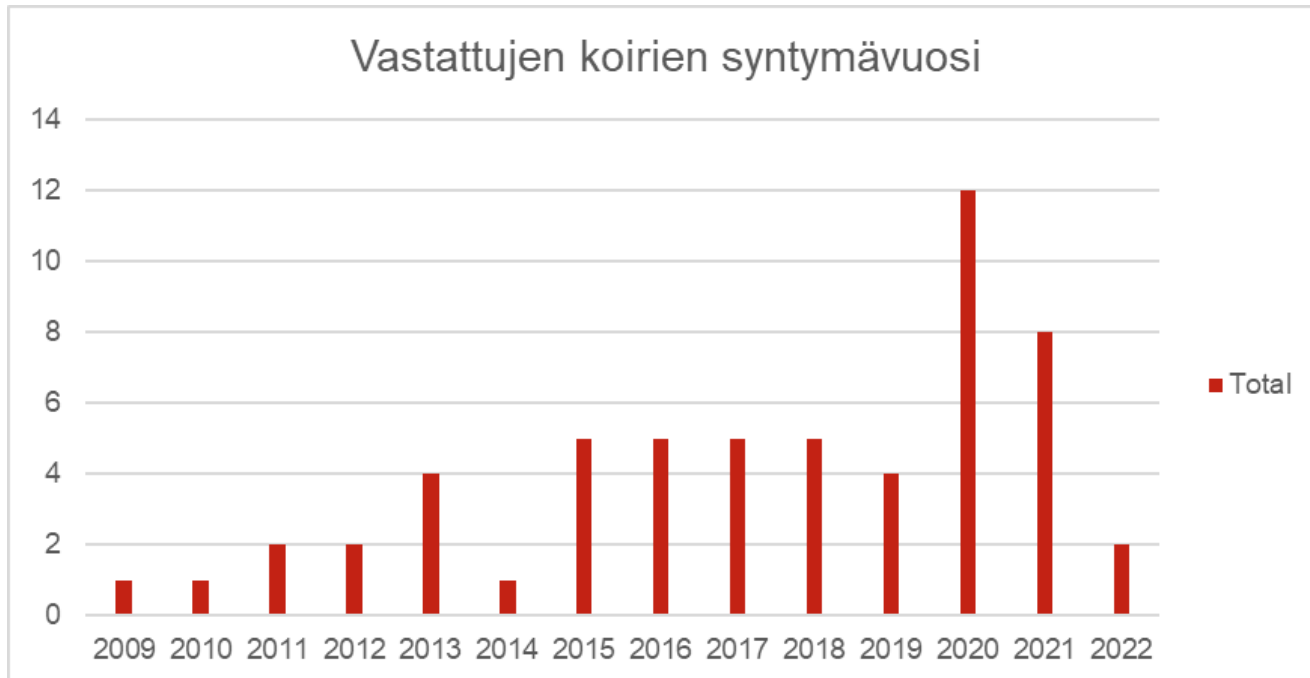


## **OSALLISTUNEET KOIRAT**



# VASTAUKSIA TULI 57 KPL

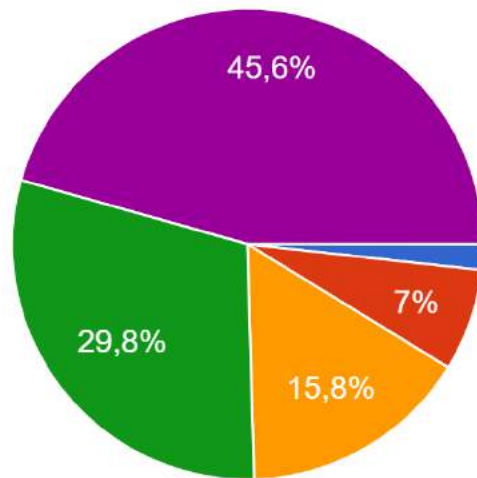
- Narttuja 29 kpl ja uroksia 28 kpl. Vastaukset olivat pääosin ”uusia” edelliseen kyselyyn nähden.
- Kodinvaihtajia oli mukana 8 kpl.



# ONKO TIIBETINMASTIFFI ENSIMMÄINEN KOIRA?

- Vastausten perusteella tiibetinmastiffi on vain harvoin omistajansa ensimmäinen koira

Oma koirakokemuksesi koiran tullessa sinulle

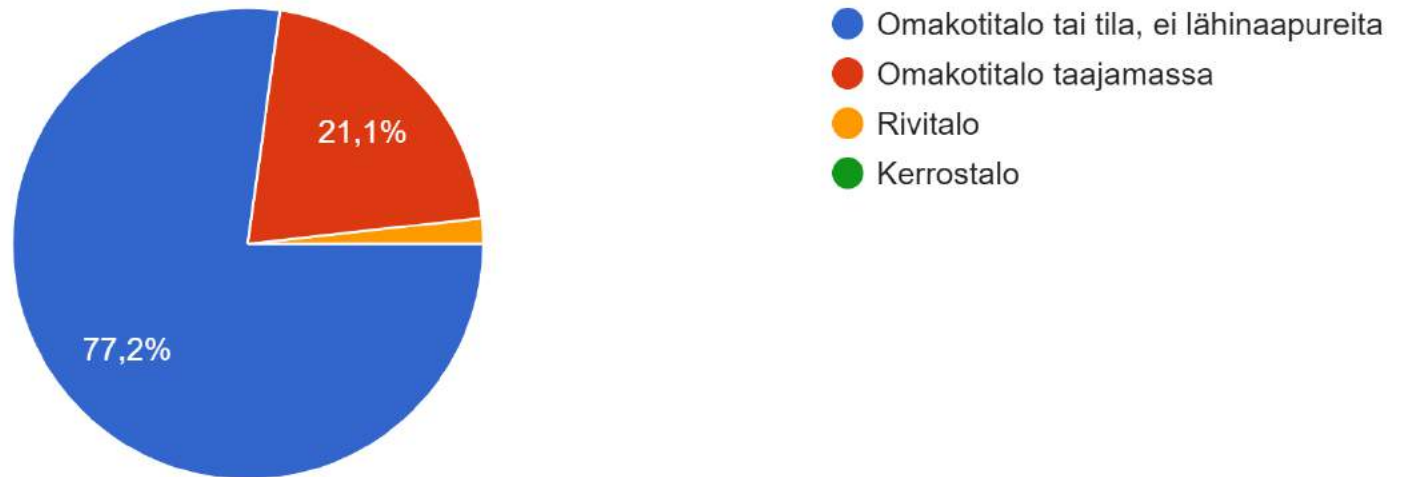


- Koira oli ensimmäinen koirani
- 1-5 vuotta
- 5-10 vuotta
- 10-20 vuotta
- Yli 20 vuotta

# TIIBETINMASTIFFIT ASUVAT OMAKOTITALOSSA

- Kerrostaloasukkeja oli 0 kpl ja rivitaloasukkeja 1 kpl
- Useimmilla ei vastausten perusteella ole lähinaapureita

Koiran elinympäristö

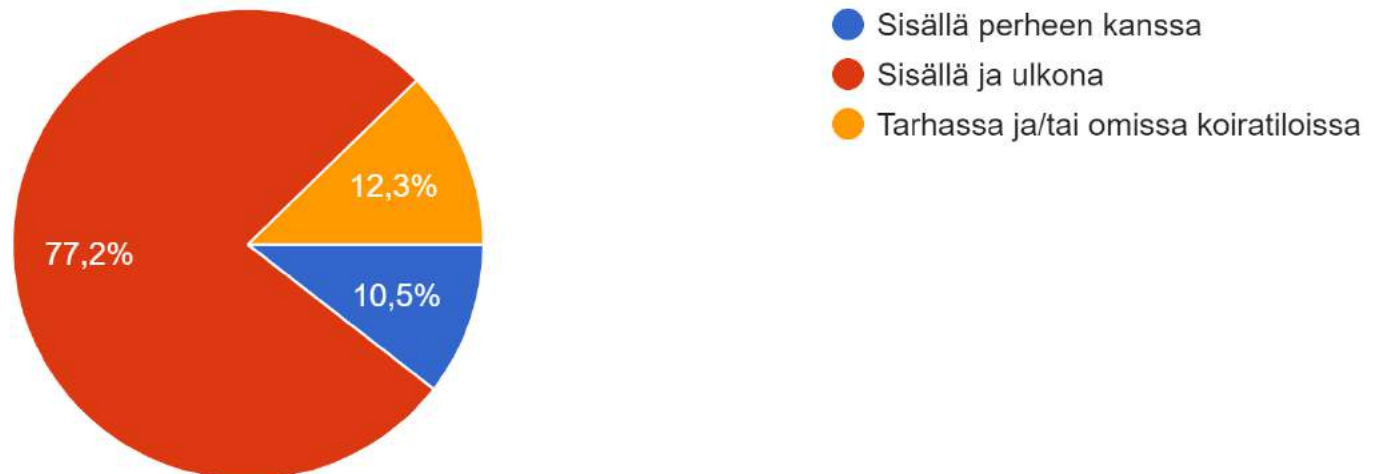




# ONKO TIIBETINMASTIFFI ULKOKOIRA?

- Useimmat koirat oleskelevat sekä ulkona että sisällä. Käytännössä koirilla on tällöin aitaus, mutta pääsevät tarvittaessa sisälle.

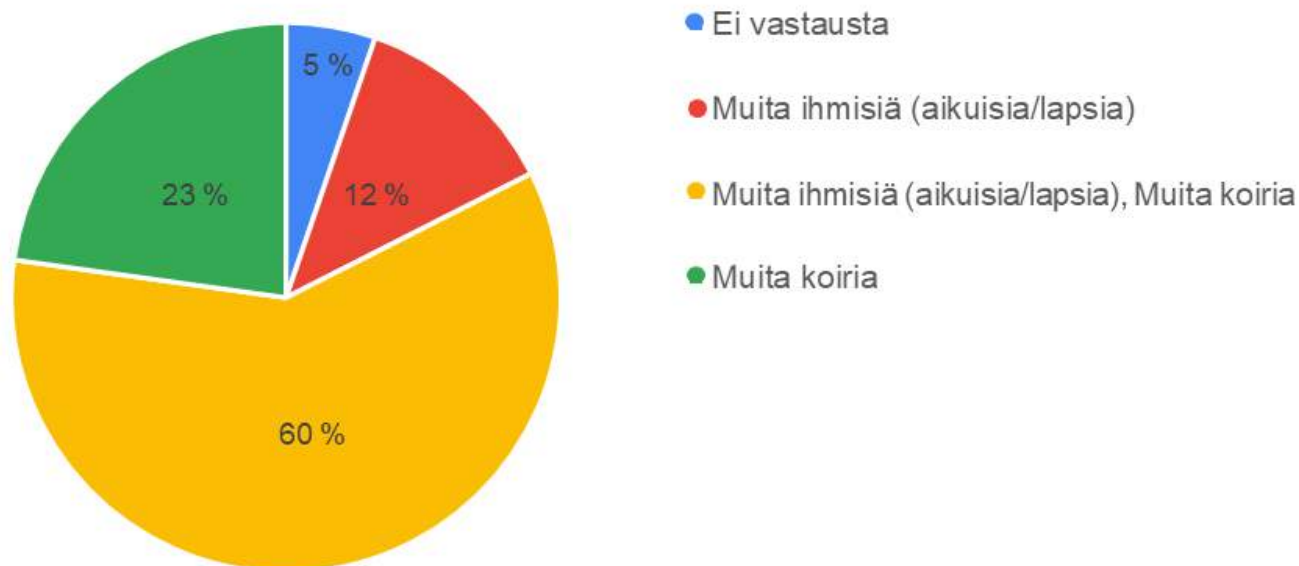
Asuuko koira?



# MILLAISISSA LAUMASSA KOIRA ELÄÄ?

- Tyypillisesti tiibetinmastiffi on perhekoira, eli samassa laumassa on sekä ihmisiä että muita koiria
- Tulokset ovat samansuuntaisia kuin edellisessä kyselyssä, mutta useamman ihmisen ja koiran perheessä asuvien osuus on laskenut 78% -> 60%

Perheeseen kuuluu minun ja koiran lisäksi



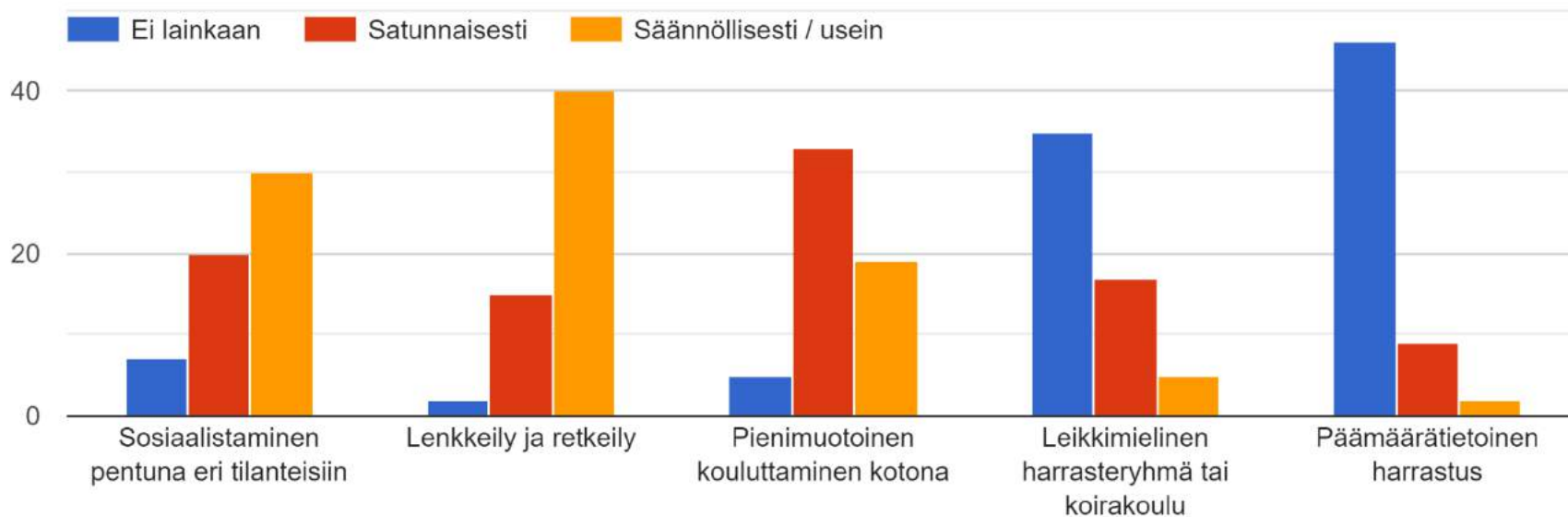


# HARRASTUKSET JA TYÖKÄYTTÖ



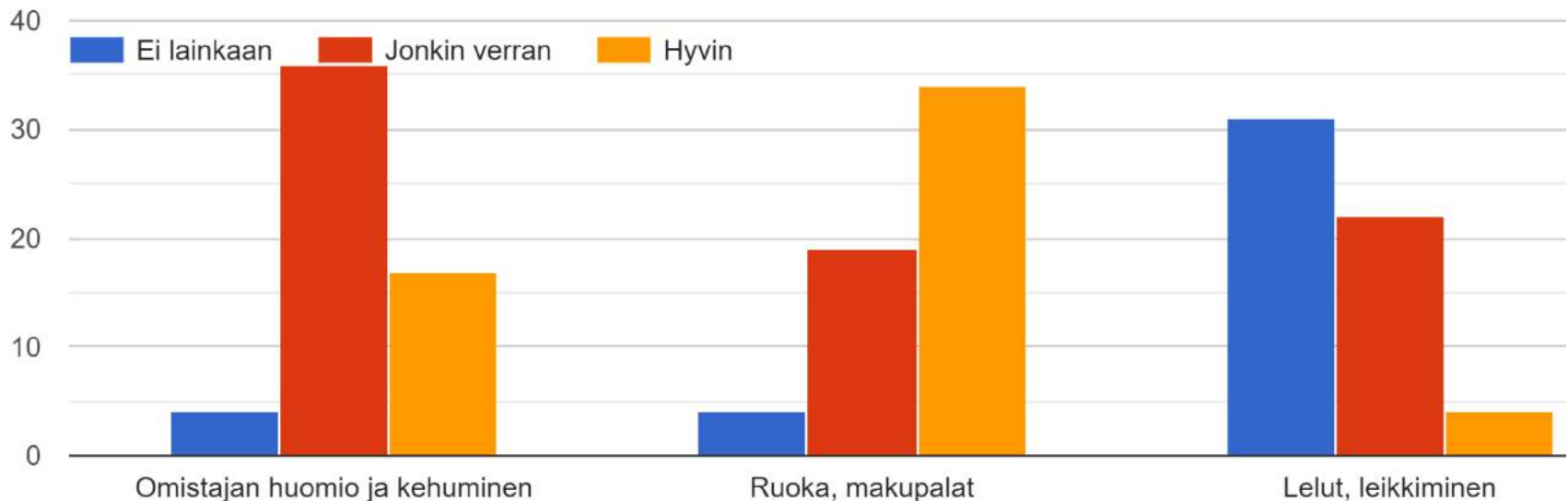
# HARRASTAMINEN KOIRAN KANSSA

- **Koiran kanssa tekemisissä nousee esiin pentuajan sosiaalistaminen ja retkeily**
- **Päämäärätietoinen harrastaminen on edelleen harvojen laji**
- **Pienimuotoista kouluttamista tekee kotona 91% ja harrasteryhmässä 39%.**



# KOIRAN MOTIVOITUMINEN

- Omistajan mielestä yhden koiran motivointiin ei toimi mikään kysytyistä
- Koirista 7% ei kiinnosta lainkaan omistajan huomio eikä 7% ruoka
- Tiibetinmastiffi ei innostu leikkimisestä, tätä mieltä oli 54%



# TYÖKÄYTTÖ

- Aluevahtina koirista on 37 kpl (65%) ja eläinten vahtina 19 kpl (33%), 15 koira toimii molempina
- Työkäyttö eläinten vahtina on edelliseen kyselyyn nähden lisääntynyt
- Vahdittavia kohteita mainittu kommentteissa seuraavasti
  - Piha 17 kpl
  - Hevostila 3 kpl
  - Lampaat tai vuohet 4 kpl
  - Kanit 4 kpl
  - Kanat tai muut siivekkäät 11 kpl







**TERVEYDENTILA**

# KÄYTÖKSEEN VAIKUTTAVIA TERVEYSONGELMIA 11 KPL

- **Terveysongelmia, jotka ovat vastaajan mielestä voineet vaikuttaa koiran käytökseen listattiin 11 koiralta**
  - Joku rakenneongelma (lonkat, kyynärät, polvet tms) 6 kpl
  - Silmäongelma 3 kpl
  - Muu syy 2 kpl
- **Noin puolella näistä koirista esiintyi käytösongelmia ja samalla koiralla saattoi olla useita ongelmia (analysoitu kommenttikentän perusteella)**
  - Aggressiivisuutta 3 kpl
  - Ärtyneisyyttä 2 kpl
  - Arkuutta ja pelokkuutta 3 kpl
  - Ongelmia vieraiden hyväksymisessä 2 kpl

# ONKO KOIRA STERILOITU/KASTROITU?

- **Steriloituja ja kastroituja koiria oli 13 kpl (23%)**
  - Käytösongelman ratkaisemiseksi tätä ei ollut tehty
  - Muista syistä ei tässä kerätty tietoa



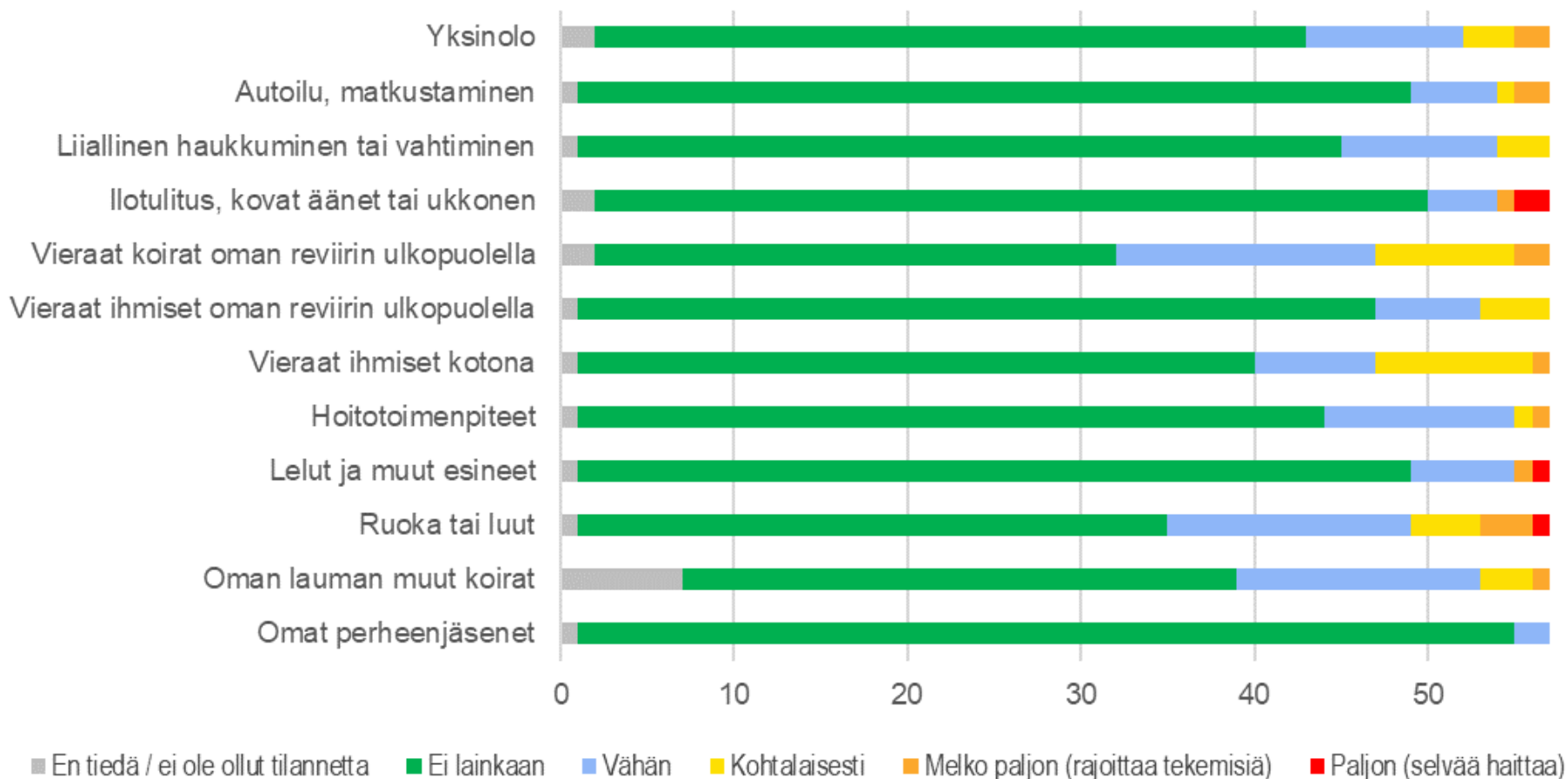




# HAASTEET

# HAASTEET

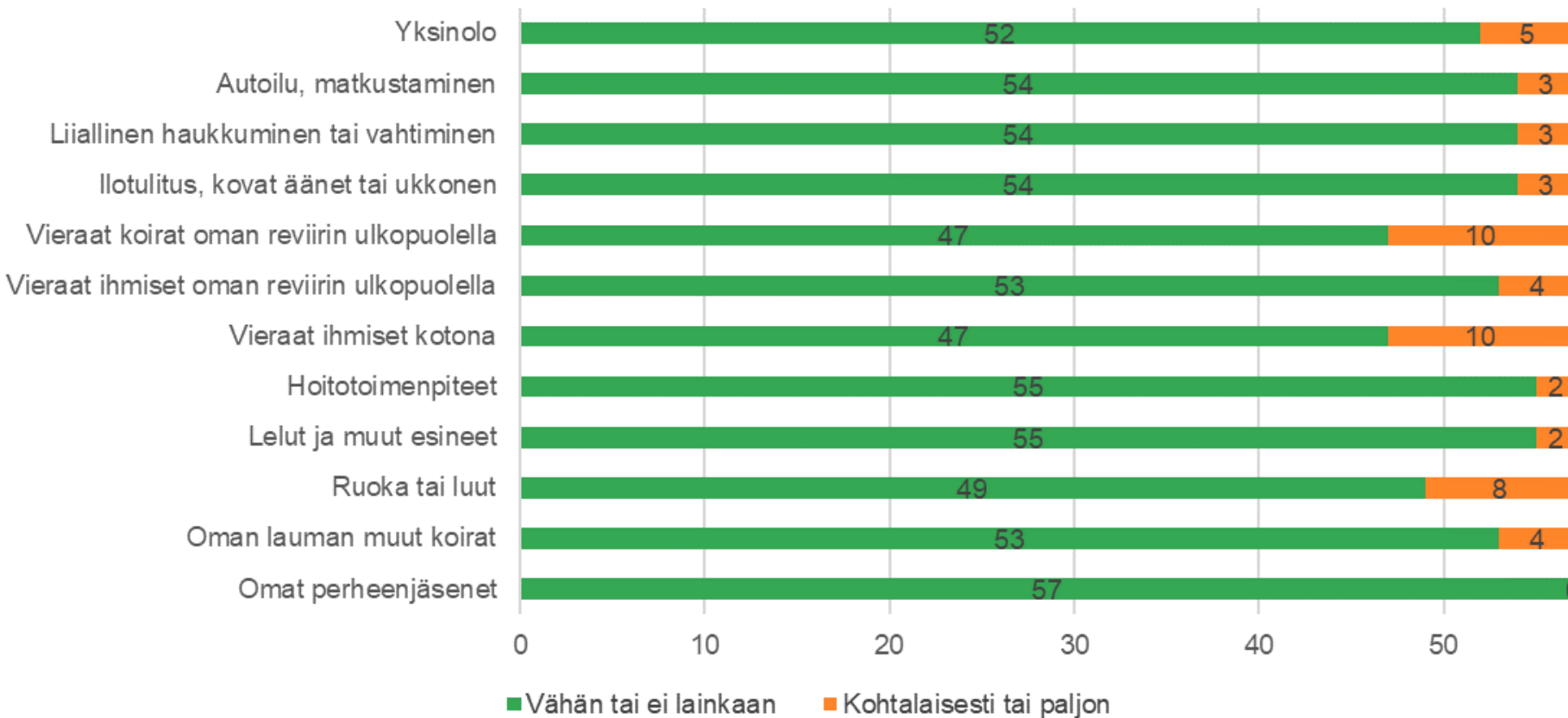
## Käyttäytymisen haasteet (kpl)





# HAASTEET KAPPALEMÄÄRINÄ

Käyttäytymisen haasteet (kpl)

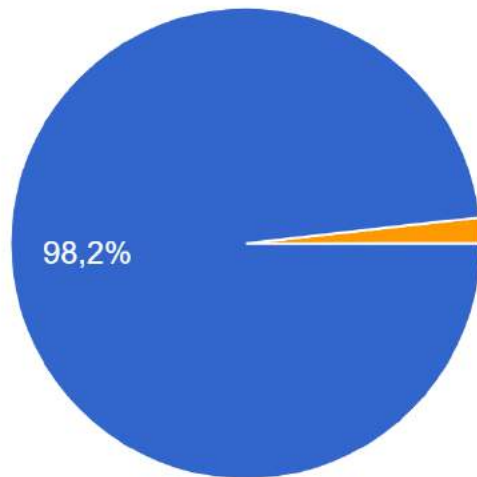


# MISSÄ HAASTEITA ESIINTYY?

- **Vastausvaihtoehdot kohtalaisesti, melko paljon tai paljon haittaa saivat mainintoja seuraavasti:**
  - Vieraat koirat oman reviirin ulkopuolella 10 kpl eli 18%
  - Vieraat ihmiset kotona 10 kpl eli 18%
  - Ruoka tai luut 8 kpl eli 14%
  - Yksinolo 5 kpl eli 9%
  - Vieraat ihmiset oman reviirin ulkopuolella 4 kpl eli 7%
  - Oman lauman muut koirat 4 kpl eli 7%
  - Liiallinen haukkuminen tai vahtiminen 3 kpl eli 5%
  - Autoilu, matkustaminen 3 kpl eli 5%
  - Ilotulitus, kovat äänet tai ukkonen 3 kpl eli 5%
  - Hoitotoimenpiteet 2 kpl eli 4%
  - Lelut ja muut esineet 2kpl eli 4%

# ONKO KOIRA PURRUT IHMISTÄ?

- Ihmisten puremiset oman reviirin ulkopuolella
  - Ei 56 kpl
  - Näykännyt 0 kpl
  - Puri, vähäiset vammat 1 kpl
  - Puri kunnolla tai useita kertoja 0 kpl

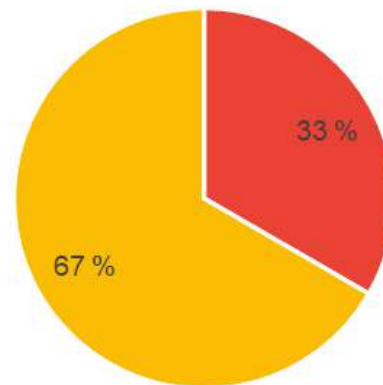


- Ei
- On näykännyt
- Puri, vähäiset vammat
- Puri kunnolla tai useita kertoja

# ÄÄNIIN REAGOIMINEN

- **Ääniin reagoimista raportoitiin 3 koirasta**
  - Vähäisiä reaktioita lisäksi kolmella koiralla, esim. koira pyytää ukkosella sisään
  - Kommenttien perusteella kohtalaisesti tai paljon reagoivilla koirilla ei ollut muita haasteita (arkuutta, aggressiivisuutta tms.), joita edellisessä kyselyssä ilmeni yli 60% ääniin reagoivista koirista

Ääniarkuus



■ Kohtalaisesti ■ Melko paljon (rajoittaa tekemisiä) ■ Paljon (selvää haittaa)

# YKSINOLO

- **Yksinoloon liittyvistä ongelmista ilmoitti 5 koira**
  - Koirista 2 kpl perheessä oli muitakin koiria
  - Kodinvaihtajia oli 2 kpl
- **Käytös yksin jäädessä**
  - Haukkuu, ulvoo, itkee 1 kpl
  - Tuhoaa, yrittää murtautua 2 kpl
  - Haukkuu, ulvoo sekä tuhoaa 2 kpl
- **Lievemmissä haasteissa (9 kpl) mm.**
  - Satunnaista esineiden nakertelua
  - Ovenkarmien muotoilua
  - Sisälle ei voi jättää yksin



# JOHTOPÄÄTÖKSIÄ HAASTEISTA

- **Haasteissa korostuvat vahtimiseen liittyvät asiat (14-18%)**
  - Vieraat ihmiset kotona, vieraat koirat reviirin ulkopuolella sekä ruoka-aggressiot
- **Hyvin vähän ongelmia taas aiheuttavat (<4%)**
  - Hoitotoimenpiteet, oman perheen ihmiset tai lelut
- **Vastaajista 27 koiralla (47%) ei ole esiintynyt mitään kysytyistä haasteista (ei ole ollut tilannetta, ei lainkaan, vähän)**
- **Eli tiibetinmastiffi vahtii, tulee yleensä toimeen oman lauman kanssa eikä juuri leiki (ainakaan leluilla)**
  - Useimpien asuinpaikka ja olosuhteet lienevät sellaiset, ettei tiibetinmastiffin vahtimisesta tms. ole haittaa



**KÄYTÖKSEN TAKIA LOPETETUT**

# **KÄYTÖKSEN TAKIA LOPETETUT**

- **Vastauksissa näitä oli tällä kertaa vain 1 kpl, mikä on liian vähän syvällisemmän analyysin tekemiseen**
- **Tämän ja aiemman kyselyn perusteella näitä koiria on sosiaalistettu pentuna siinä missä muitakin**
- **Joukossa on sekä kodinvaihtajia että yhden kodin koiria**

# JOHTOPÄÄTÖKSIÄ VASTAUKSISTA

- **Monet vastaajat vastasivat kaikista nykyisistä koiristaan**
  - Näkee niistä, ketkä ovat maininneet sekä oman että koiransa nimen
- **Kaunisteltiinko tai kauhisteltiinko vastauksissa?**
  - Todennäköisesti ei. Asteikko 1-5 antaa mahdollisuuksia kertoa pienemmistäkin haasteista (arvot 2-4). Isoja haasteita oli vähän, käytöksen takia lopetettuja koiria 1 kpl
- **Kattavuus**
  - Kahteen kyselyyn on tullut vastauksia 308 kpl, joka on noin 21% vuosien 2004-2022 tiibetinmastiffien rekisteröintimäärästä

# VERTAILU EDELLISEEN KYSELYYN

- **Tulokset olivat hyvin samansuuntaisia edelliseen kyselyyn verrattuna.**
  - Erot pieniä, muutaman prosentin eroista ei voida varmuudella sanoa mihin suuntaan ollaan menossa
  - Kysely on järjestetty nyt kahdesti
- **Haasteet**
  - Haasteita omien perheenjäsenten kanssa ei raportoitu tällä kertaa. Edellisessä kyselyssä niitä esiintyi 3%
  - Kodinvaihtajien vastauksia oli alle 10 joten niiden haasteta ei nyt analysoitu erikseen





**KIITOS!**

## MH-luonnekuvausosiot, ihanne

	1	2	3	4	5
1a. KONTAKTI Tervehtiminen	Torjuu kontaktia, murisee tai yrittää purra	Välttää kontaktia, väistää	<b>Hyväksyy kontaktin vastaamatta siihen, ei väistä</b>	Ottaa itse kontaktia tai vastaa siihen	Mielistelevä kontaktinotossa, hyppii, vinkuu, haukkuu, jne.
1b. KONTAKTI Yhteistyö	Ei lähden vieraan ihmisen mukaan / Ei kokeilla	Lähtee mukaan haluttomasti	<b>Lähtee mukaan, mutta ei ole kiinnostunut TO:sta</b>	Lähtee mukaan halukkaasti, kiinnostuu TO:sta	Lähtee mukaan hyvin innokkaasti, erittäin kiinnostunut TO:sta
1c. KONTAKTI Käsittely	Torjuu murisemalla ja/tai yrittää purra	Väistää tai hakee tukea ohjaajasta	<b>Hyväksyy käsittelyn</b>	Hyväksyy ja ottaa kontaktia	Hyväksyy ja vastaa liioitellulla kontaktilla
2a. LEIKKI 1 Leikkihalu	<b>Ei leiki - ei osoita kiinnostusta</b>	<b>Ei leiki - osoittaa kiinnostusta</b>	Leikkii - aktiivisuus lisääntyy/vähenee	Leikkii - aloittaa nopeasti ja on aktiivinen	Leikkii - aloittaa erittäin nopeasti ja on hyvin aktiivinen
2b. LEIKKI 1 Tarttuminen	<b>Ei tartu esineeseen</b>	<b>Ei tartu, nuuskii esinettä</b>	Tarttuu esineeseen viiveellä tai etuhampailla	Tarttuu heti koko suulla	Tarttuu heti, nappaa esineenvauhdista
2c. LEIKKI 1 Puruote ja taisteluhalu	<b>Ei tartu esineeseen</b>	Tarttuu viiveellä - irrottaa/pitää, ei vedä vastaan	Tarttuu, vetää vastaan, mutta irrottaa ja tarttuu uudestaan/Korjailee otetta	Tarttuu heti koko suulla, vetää vastaan kunnes TO irrottaa	Tarttuu heti koko suulla, vetää tempoo, ravistaa - kunnes TO irrottaa
3a. TAKAA-AJO	<b>Ei aloita</b>	<b>Aloittaa, mutta keskeyttää</b>	Aloittaa etenemisen hitaasti, voi lisätä vauhtia, seuraa koko matkan saalista	Aloittaa kovalla vauhdilla päämäärähakuisesti, pysähtyy saaliille	Aloittaa heti kovalla vauhdilla juosten saaliin ohi, voi kääntyä saaliille
3b. TARTTUMINEN	<b>Ei kiinnostu saaliista/ Ei juokse perään</b>	Ei tartu, nuuskii saalista	Tarttuu saaliiseen epäröiden tai viiveellä	Tarttuu heti saaliiseen, mutta irrottaa	Tarttuu heti saaliiseen, pitää sitä suussaan vähintään 3 sekuntia
4. AKTIVITEETTITASO	Tarkkailematon, kiinnostumaton, passiivinen	<b>Tarkkailevainen, rauhallinen, voi istua, seistä tai maata</b>	Tarkkailevainen ja enimmäkseen rauhallinen, yksittäisiä toimintoja	Tarkkailevainen, toiminnot tai rauhattomuus lisääntyy vähitellen	Toiminnot vaihtelevat nopeasti osion aikana/ Rauhaton koko ajan
5a. ETÄLEIKKI Kiinnostus	Ei kiinnostu avustajasta	<b>Tarkkailee avustajaa, välillä taukoja</b>	Kiinnostunut avustajasta, seuraa ilman taukoja	Kiinnostunut avustajasta, yksittäisiä lähtöyrityksiä	Erittäin kiinnostunut avustajasta, toistuvia lähtöyrityksiä

5b. ETÄLEIKKI Uhka/aggressio	<b>Ei osoita uhkauseleit</b>	Osoittaa yksittäisiä (1-2) uhkauseleit osion esim. osassa	Osoittaa yksittäisiä (1-2) uhkauseleit osion esim. tai toisessa osassa	Osoittaa useampia uhkaus-eleit osion esim. osassa	Osoittaa useampia uhkauseleit osion esim. ja toisessa osassa.
5c. ETÄLEIKKI Uteliaisuus	<b>Ei saavu avustajan luo</b>	Saapuu linjalle aktiivisen avustajan luo	Saapuu piilossa olevan puhuvan avustajan luo	Saapuu avustajan luo epäröiden tai viiveellä	Saapuu avustajan luo suoraan ilman apua
5d. ETÄLEIKKI Leikkihalu	<b>Ei osoita kiinnostusta</b>	Ei leiki - osoittaa kiinnostusta	Leikkii - voi tarttua varovasti, mutta ei vedä	Tarttuu, vetää vastaan, voi irrottaa ja tarttua uudelleen	Tarttuu, vetää vastaan, ei irrota
5e. ETÄLEIKKI Yhteistyö	<b>Ei osoita kiinnostusta</b>	Kiinnostuu, mutta keskeyttää	On kiinnostunut leikkivästä avustajasta	Kiinnostunut leikkivästä sekä passiivisesta avustajasta	Houkuttelee myös passiivista avustajaa leikkimään
6a. YLLÄTYS Pelko	<b>Ei pysähdy tai pysähtyy nopeasti</b>	<b>Kyykistyy ja pysähtyy</b>	Väistää kääntämättä pois katsettaan haalarista	Pakenee enintään 5 metriä	Pakenee enemmän kuin 5 metriä
6b. YLLÄTYS Puolustus/aggressio	<b>Ei osoita uhkauseleit</b>	Osoittaa yksittäisiä uhkauseleit	Osoittaa useita uhkauseleit	Osoittaa useita uhkauseleit ja muutamia hyökkäyksiä	Osoittaa useita uhkauseleit ja hyökkäyksiä, voi purra
6c. YLLÄTYS Uteliaisuus	Menee haalarin luo, kun se on laskettu maahan/Ei mene ajoissa	Menee haalarin luo, kun ohjaaja puhuu kyykyssä ja houkuttelee koira	<b>Menee haalarin luo, kun ohjaaja seisoo sen edessä</b>	<b>Menee haalarin luo, kun ohjaaja on edennyt puoliväliin</b>	Menee haalarin luo ilman ohjaajan apua
6d. YLLÄTYS Jäljellejäävä pelko	<b>Ei minkäänlaisia liikkumisnopeuden vaihtelua tai väistämistä</b>	Pieni niaus tai liikkumisnopeuden vaihtelu jollain ohituskerralla	Pieni niaus tai nopeudenvaihtelu kerran, pienenee toisen ohituskerran jälkeen	Niaus tai nopeuden vaihtelu samanlaisina vähintään kahdella ohituskerralla	Voimakas pelko, voi lisääntyä jokaisella ohituskerralla
6e. YLLÄTYS Jäljellejäävä kiinnostus	<b>Ei osoita kiinnostusta haalariin</b>	Pysähtyy, haistelee tai katselee haalaria yhdellä ohituskerralla	Pysähtyy, haistelee tai katselee haalaria väh. kahdella ohituskerralla	Puree haalaria tai leikkii sen kanssa, kiinnostus vähenee	Puree haalaria tai leikkii sen kanssa väh. kahdella ohituskerralla
7a. ÄÄNIHERKKYYS Pelko	<b>Ei pysähdy tai pysähtyy nopeasti</b>	<b>Kyykistyy ja pysähtyy</b>	Väistää kääntämättä pois katsettaan	Pakenee enintään 5 metriä	Pakenee enemmän kuin 5 metriä

7b. ÄÄNIHERKKYYS Uteliaisuus	Ei mene katsomaan	Menee räminälaitteen luo kun ohjaaja puhuu kyykyssä ja houkuttelee koiraa	<b>Menee räminälaitteen luo kun ohjaaja seisoo sen vieressä</b>	<b>Menee räminälaitteen luo kun ohjaaja on edennyt puoliväliin</b>	Menee räminälaitteen luo ilman apua
7c. ÄÄNIHERKKYYS Jäljellejäävä pelko	<b>Ei minkäänlaisia liikkumisnopeuden vaihteluita tai väistämistä</b>	Pieni niiaus tai liikkumisnopeuden vaihtelu jollain ohituskerralla	Pieni niiaus tai nopeudenvaihtelu kerran, pienenee toisen ohituskerran jälkeen	Niius tai nopeuden vaihtelu samanlaisina vähintään kahdella ohituskerralla	Voimakas pelko, voi lisääntyä jokaisella ohituskerralla
7d. ÄÄNIHERKKYYS Jäljellejäävä kiinnostus	<b>Ei osoita kiinnostusta räminälaitetta kohtaan</b>	Pysähtyy, haistelee tai katselee laitetta yhdellä ohituskerralla	Pysähtyy, haistelee tai katselee laitetta väh. kahdella ohituskerralla	Puree laitetta tai leikkii sen kanssa, kiinnostus vähenee	Puree laitetta tai leikkii sen kanssa väh. Kahdella ohituskerralla
8a. AAVEET Puolustus/aggressio	Ei osoita uhkauseleitä	<b>Osoittaa yksittäisiä uhkauseleitä</b>	<b>Osoittaa useita uhkauseleitä</b>	Osoittaa useita uhkauseleitä ja muutamia hyökkäyksiä	Osoittaa uhkauseleitä ja useampia hyökkäyksiä
8b. AAVEET Tarkkaavaisuus	Yksittäisiä vilkaisuja, ja sen jälkeen ei kiinnostusta/Ei kiinnostu lainkaan	Katselee aaveita silloin tällöin	<b>Tarkkailee aaveita, pitkiä taukoja, kumpaakin puolet ajasta tai koko ajan toista</b>	<b>Tarkkailee aaveita, lyhyitä taukoja</b>	Tarkkailee molempia aaveita koko osion ajan
8c. AAVEET Pelko	<b>On ohjaajan edessä tai sivulla</b>	<b>On enimmäkseen ohjaajan edessä tai sivulla, pientä välimatkanottoa</b>	On enimmäkseen ohjaajan edessä tai sivulla, vaihtelee paon ja kontrollin välillä	On enimmäkseen ohjaajan takana, vaihtelee paon ja kontrollin välillä	Peruuttaa enemmän kuin taluttimen mitan tai lähtee paikalta / Pakenee
8d. AAVEET Uteliaisuus	Menee katsomaan, kun ohjaaja on ottanut avustajalta hupun pois / Ei mene ajoissa	Menee katsomaan, kun ohjaaja puhuu avustajan kanssa ja houkuttelee koiraa	<b>Menee katsomaan, kun ohjaaja seisoo avustajan vieressä</b>	Menee katsomaan, kun ohjaaja on edennyt puoleenväliin	Menee katsomaan ilman apua
8e. AAVEET Kontaktinotto aaveeseen	Torjuu kontaktia/Ei mene ajoissa	<b>Hyväksyy avustajan tarjoaman kontaktin, mutta ei vastaa siihen</b>	<b>Vastaa avustajan tarjoamaankontaktiin</b>	Ottaa itse kontaktia avustajaan	Innostunutta kontaktinottoa avustajaan, esim. hyppii tai vinkuu

9a. LEIKKI 2 Leikkihalu	<b>Ei leiki - ei osoita kiinnostusta</b>	<b>Ei leiki - osoittaa kiinnostusta</b>	Leikkii - aktiivisuus lisääntyy/vähenee	Leikkii - aloittaa nopeasti ja on aktiivinen	Leikkii - aloittaa erittäin nopeasti ja on hyvin aktiivinen
9b. LEIKKI 2 Tarttuminen	<b>Ei tartu esineeseen</b>	<b>Ei tartu, nuuskii esinettä</b>	Tarttuu esineeseen viiveellä tai etuhampailla	Tarttuu heti koko suulla	Tarttuu heti, nappaa esineen vauhdista
10. AMPUMINEN	<b>Ei häiriinny, havaitsee nopeasti ja sen jälkeen täysin välinpitämätön</b>	<b>Häiritsevyys lisääntyy leikin/passiivisuuden aikana, sen jälkeen välinpitämätön</b>	<b>Kiinnostuu laukauksista, yleisöstä tms, mutta palaa leikkiin/passiivisuuteen</b>	Keskeyttää leikin/passiiv., lukkiutuu yleisöä, laukauksia tms kohden, ei palaa leikkiin/passiivisuuteen	Häiriintynyt, pelokas / Yrittää paeta /Ohjaaja luopuu ampumisesta



## Ihanneluonnetestitulokset

Toivottu tulos on lihavoitu, ei toivottu alleviivattu. Normaalilla tekstityypillä on merkitty neutraalia tulosta.

### I Toimintakyky kerroin 15

- +3 suuri**
- +2 hyvä
- +1 kohtuullinen**
- 1 pieni**
- 2 riittämätön
- 3 toimintakyvytön

### II Terävyys kerroin 1

- +3 kohtuullinen ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua**
- +2 suuri ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua
- +1 pieni ilman jäljelle jäävää hyökkäyshalua**
- 1 pieni jäljelle jäävin hyökkäyshaluin
- 2 kohtuullinen jäljelle jäävin hyökkäyshaluin
- 3 suuri jäljelle jäävin hyökkäyshaluin

### III Puolustushalu kerroin 1

- +3 kohtuullinen, hillitty**
- +2 suuri, hillitty
- +1 pieni**
- 1 haluton
- 2 erittäin suuri
- 3 hillitsemätön

### IV Taisteluhalu kerroin 10

- +3 suuri**
- +2 kohtuullinen
- +1 erittäin suuri
- 1 pieni**
- 2 riittämätön**
- 3 haluton

### V Hermorakenne kerroin 35

- +3 tasapainoinen ja varma
- +2 tasapainoinen**
- +1 hieman rauhaton**
- 1 vähän hermostunut
- 2 hermostunut
- 3 erittäin hermostunut

### VI Temperamentti kerroin 15

- +3 vilkas
- +2 kohtuullisen vilkas**
- +1 erittäin vilkas
- 1a häiritsevän vilkas
- 1b hieman välinpitämätön
- 1c impulsiivinen
- 2 välinpitämätön
- 3 apaattinen

### VII Kovuus kerroin 8

- +3 kohtuullisen kova
- +2 kova
- +1 hieman pehmeä**
- 1 erittäin kova
- 2 pehmeä**
- 3 erittäin pehmeä

### VIII Luoksepäästävyys kerroin 15

- +3 hyväntahtoinen, luoksepäästävä, avoin**
- +2a luoksepäästävä, aavistuksen pidättyväinen**
- +2b luoksepäästävä, hieman pidättyväinen**
- +1 mielitelevä
- 1 selvästi pidättyväinen
- 2 hyökkäävä
- 3 salakavala

### Laukauspelottomuus

- +++ laukausvarma**
- ++ laukauskokematon**
- + paukkuarthyisiä
- laukausaltis
- laukausarka



©Terhi Jyrkiäinen